

การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยยึดหลักศาสตร์พระราช
สู่การเรียนรู้มุ่งสู่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านแก่งอะฮวน
อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี
**The Development of Teachers in Terms of Integrated Instructional Model Based
on Sufficiency Economy Philosophy at Ban Kaengahuan School,
Trakan Phuet Phon District, Ubonratchathani Province**

อดิเทพ หวลหอม | Adhithep Hualhorm

โรงเรียนบ้านแก่งอะฮวน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2

Kaengahuan School, Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area District Office 2

Corresponding author email: adithep2514ad@gmail.com

(Received: 22 March 2022, Revised: 2 May 2022, Accepted: 2 June 2022)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาบุคลากร โรงเรียนบ้านแก่งอะฮวน ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยยึดหลักศาสตร์พระราช สู่การเรียนรู้มุ่งสู่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จำนวน 10 คน ประกอบด้วย ผู้วิจัย บุคลากรครู กลุ่มบริหารวิชาการ ครูที่ยินดีและสมัครใจเข้าร่วมศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายและให้ ข้อมูลหลักจำนวน 10 คน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียน คณะกรรมการ สถานศึกษา วิทยากรและผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบ ประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) และค่าร้อยละ (Percentage) ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการเปรียบเทียบ การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยยึดหลักศาสตร์ พระราชาสู่การเรียนรู้มุ่งสู่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยหลังการประชุมเชิง ปฏิบัติการ ร้อยละ 89.33 สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการ ร้อยละ 58.33 2) ผลการ พัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนแบบบูรณาการ โดยยึดหลักศาสตร์ พระราชา สู่การเรียนรู้มุ่งสู่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 4.65 และ 3) ผลการพัฒนาบุคลากรให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณา การ โดยยึดหลักศาสตร์พระราชสู่การเรียนรู้มุ่งสู่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 4.72

คำสำคัญ : การพัฒนาบุคลากร, การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ, ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ABSTRACT

In order to support instructors at Ban Kaenghuan School comprehend the integrated instructional model based on the sufficiency economy philosophy, the research's main goal was to educate teachers in this area. A school director, 10 teachers, 10 additional teachers, and the key informants made up the population of 10. A questionnaire and an assessment of the teaching model served as the research tools. The data were analyzed using the mean ($\bar{x}$), standard deviation (SD), and percentage. These were the study's findings: 1) Compared to the pretest, the posttest showed greater teacher growth in terms of an integrated instructional model based on the sufficiency concept. The average posttest score was 89.33, compared to the average pretest score of 58.33; 2) the outcome of teacher development was high in the area of lesson plans, at ($\bar{x}$) = 4.65; and 3) the outcome of teacher development in the area of teachers using an integrated instructional model based on sufficiency economy philosophy, at ($\bar{x}$) = 4.72.

Keywords : The teacher development, the integrated instruction, sufficiency economy philosophy

บทนำ

การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) จะต้องเผชิญกับบริบทการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ทั้งที่เป็นการเปลี่ยนแปลงระยะยาวที่ได้เริ่มมาแล้วและจะทวีความเข้มข้นมากขึ้น และผลต่อเนื่องจากวิกฤตเศรษฐกิจโลกในปี 2540 ซึ่งได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อระบบเศรษฐกิจโลกอีกหลายด้าน การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในระดับโลกและในประเทศ จะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศทั้งที่คาดว่าจะเป็โอกาสให้สามารถใช้จุดแข็งของประเทศในการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และส่วนที่เป็นภัยคุกคามที่ต้องแก้ไขจุดอ่อนเพื่อระมัดระวังและป้องกันผลด้านลบที่จะเกิดขึ้น ดังนั้น จึงจำเป็นต้องประเมินสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่จะมีผลต่อการพัฒนาประเทศในระยะต่อไปอย่างรอบคอบพร้อมทั้งประเมินศักยภาพของประเทศและผลการพัฒนาที่ผ่านมา เพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่คนสังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสมสามารถพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าต่อไปเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทยตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560)

จากรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบ 3 (พ.ศ. 2549-2553) ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ที่ผ่านมา โรงเรียนบ้านแก่งอะฮวนได้รับข้อเสนอแนะมาตรฐานด้านผู้เรียนว่าควรมีการส่งเสริมการปลูกฝังสร้างจิตสำนึกให้ผู้เรียนเข้าใจกระบวนการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ และนำทักษะดังกล่าวไปใช้กับการเรียนการสอน โดยสอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้มากขึ้น มีการบูรณาการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยโครงงานเข้ากับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และ

ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเป็นปกติต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)

ศาสตร์พระราชา เป็นหนึ่งในหลักการที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร ได้พระราชทานเพื่อการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ ของประเทศที่ถือเป็นวิธีการแห่งศาสตร์พระราชา คือ เข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา ทรงมุ่งเน้นการพัฒนาคนว่า ต้องระเบิดจากข้างใน นั่นคือ ต้องสร้างความเข้มแข็งให้คน มีสภาพพร้อมที่จะรับการพัฒนาเสียก่อน มิใช่การนำความเจริญหรือบุคคลจากสังคมภายนอกเข้าไปหา ทั้งที่ยังไม่มีโอกาสเตรียมตัว ทรงใช้หลัก เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา (สุเมธ ตันติเวชกุล, 2557)

จากสภาพปัจจุบันและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จึงตระหนัก และเล็งเห็นความสำคัญของปัญหาที่ต้องนำมาแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาบุคลากรในครั้งนี้ ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยยึดหลักศาสตร์พระราชาสู่การเรียนรู้ มุ่งสู่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว และส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลต่อผู้เรียนที่เป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาบุคลากรโรงเรียนบ้านแก้งอะฮวน อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานีให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยยึดหลักศาสตร์พระราชาสู่การเรียนรู้มุ่งสู่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ
2. เพื่อพัฒนาบุคลากรโรงเรียนบ้านแก้งอะฮวน อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานีให้มีความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยยึดหลักศาสตร์พระราชาสู่การเรียนรู้มุ่งสู่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้
3. เพื่อพัฒนาบุคลากรโรงเรียนบ้านแก้งอะฮวน อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานีให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยยึดหลักศาสตร์พระราชาสู่การเรียนรู้มุ่งสู่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องให้สอดคล้องกับภาวะการเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบันทางการศึกษา ดังนั้นการพัฒนาบุคลากรทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่ม เป็นสิ่งสำคัญในการบริหารจัดการองค์กร ซึ่งบุคลากรคือหัวใจสำคัญในการดำเนินการตามภารกิจขององค์กรให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

การพัฒนาบุคลากร หมายถึง การจัดกิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ ให้กับบุคลากรเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนตามกรอบการปฏิรูปการศึกษาและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 (สุรินทร์ ภูสิงห์, 2561)

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เป็นการนำเอาศาสตร์สาขาต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันมาผสมผสานเข้าด้วยกัน เพื่อประโยชน์ในการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการ คือหลักสูตรที่นำเอา

เนื้อหาของวิชาต่าง ๆ มาหลอมรวมเข้าด้วยกันทำให้เอกลักษณ์ของแต่ละรายวิชาหมดไป เกิดเป็นเอกลักษณ์ใหม่ของหลักสูตร (สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ, 2559)

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) เป็นแนวคิดที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัส ชี้แนะแนวทางดำเนินชีวิตของพสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 30 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจในปี 2540 และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาให้สังคมไทยรอดพ้นจากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจและสังคม และเพื่อช่วยให้สังคมไทยสามารถดำรงอยู่อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของสังคม (อภิชัย พันธเสน และคนอื่น ๆ , 2560)

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ได้ใช้หลักการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) ตามแนวคิดของแคมมิส และแม็กแท็กการ์ท (ประวิต เอราวรรณ์. 2557; อ้างอิงมาจาก Kemmis and McTaggart. 1988) เพื่อปรับปรุงและพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยยึดหลักศาสตร์พระราชาสู่การเรียนรู้มุ่งสู่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนบ้านแก่งอะฮวน อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี มีลักษณะเป็นวงรอบ (Spiral) โดยแต่ละวงรอบของ P-A-O-R ประกอบด้วย การดำเนินการวิจัยที่สำคัญ ดังนี้

1. การวางแผน (Planning)
2. การปฏิบัติ (Action)
3. การสังเกต (Observation)
4. การสะท้อนผล (Reflection)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือ 2 ประเภท คือ แบบสัมภาษณ์ และ แบบประเมิน ประกอบด้วย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 3 ประเภท ดังนี้
 - 1.1 แบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ฉบับ ใช้วัดความรู้ความเข้าใจ คือ แบบสัมภาษณ์ ครูผู้สอน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ
 - 1.2 แบบประเมิน จำนวน 2 ฉบับ ใช้วัดความสามารถ คือ
 - ฉบับที่ 1 แบบประเมินการเขียนแผนการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยยึดหลักศาสตร์พระราชาสู่การเรียนรู้ มุ่งสู่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - ฉบับที่ 2 แบบประเมินการสอนของครู
 - 1.3 แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ ใช้วัดความสามารถ คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการสอนของครู

สร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. แบบสัมภาษณ์ มีวิธีการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยยึดหลักศาสตร์พระราชาสู่การเรียนรู้ มุ่งสู่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีสร้าง และหาคุณภาพของเครื่องมือตามวิธีการหาคุณภาพของเครื่องมือของ (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2552)

1.3 วิเคราะห์กรอบการวิจัย เพื่อเชื่อมโยงของเนื้อหาที่ได้จากการวิจัย สู่การกำหนดประเด็นคำถาม ให้ครอบคลุมกรอบที่ศึกษาแต่ละด้าน

1.4 ร่างแบบสัมภาษณ์ที่สร้าง ไปเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจแก้ไข

1.5 แก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามที่คุณเชี่ยวชาญแนะนำ แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อพิจารณาความถูกต้อง

1.6 ปรับปรุงตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะ และนำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง แล้วจึงนำไปจัดพิมพ์

2. แบบประเมิน มีวิธีการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีสร้าง และหาคุณภาพของเครื่องมือตามวิธีการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.2 วิเคราะห์กรอบการวิจัย เพื่อเชื่อมโยงเนื้อหาที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าสู่การกำหนดประเด็นคำถามให้ครอบคลุมกรอบที่จะศึกษาแต่ละด้าน

2.3 ร่างแบบประเมินที่สร้างไปเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจแก้ไข

2.4 แก้ไขแบบประเมินตามที่คุณเชี่ยวชาญแนะนำ แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมเพื่อพิจารณาความถูกต้อง

2.5 ปรับปรุงตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะ และนำแบบประเมินไปจัดพิมพ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบประเมิน การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ประเมินกลุ่มเป้าหมายจำนวน 10 คน ในระหว่างดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการ

2. แบบทดสอบ ใช้สำหรับการทดสอบวัดความรู้ผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มเป้าหมายก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ

3. ใช้แบบสัมภาษณ์ สัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายจำนวน 10 คน เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยยึดหลักศาสตร์พระราชาสู่การเรียนรู้มุ่งสู่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในระหว่างดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการ

4. การนิเทศภายใน ใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1 ใช้แบบสอบถามความคิดเห็น สอบถามผู้เรียน จำนวน 20 คน จากการเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ต่อการจัดการเรียนรู้ (การสอน) ของครูผู้สอนในระหว่างการทำนิตการจ้ดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยยึดหลักศาสตร์พระราชาสู่การเรียนรู้มุ่งสู่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2 ใช้แบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และประเมินการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนกลุ่มเป้าหมายจำนวน 10 คน ในระหว่างการนิเทศภายใน เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยยึดหลักศาสตร์พระราชาสู่การเรียนรู้มุ่งสู่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การจัดกระทำการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ เป็นการแจกแจงข้อค้นพบที่สำคัญโดยวิธีการแบบหลายมิติ (Triangulation) นำข้อมูลมาวิเคราะห์แล้วนำเสนอข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการพรรณนา และเชิงปริมาณโดยวิธีการทางสถิติในเชิงปริมาณ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) และค่าร้อยละ (Percentage)

ผลการวิจัย

ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏ ดังนี้

การดำเนินการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยยึดหลักศาสตร์พระราชาสู่การเรียนรู้มุ่งสู่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้ การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน ส่งผลให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้รับความรู้ความเข้าใจการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระได้ ผลจากการนิเทศภายในพบว่า กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ความเข้าใจ ได้รับความรู้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อเสนอแนะ การแนะนำการแก้ปัญหา มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ และควรจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาให้มีความต่อเนื่องทุกขั้นตอน โดยเฉพาะบุคลากรที่ยังไม่มีประสบการณ์การสอนแบบบูรณาการ และนอกจากนี้การพัฒนาบุคลากรควรใช้การวิจัยปฏิบัติการให้มากขึ้นเพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายวิธี

ข้อมูลเชิงปริมาณ พบว่า

1. ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยยึดหลักศาสตร์พระราชาสู่การเรียนรู้มุ่งสู่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ ร้อยละ 89.33 สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการ ร้อยละ 58.33

2. ผลการพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยยึดหลักศาสตร์พระราชา สู่การเรียนรู้มุ่งสู่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 4.65

3. ผลการพัฒนาบุคลากร ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยยึดหลักศาสตร์พระราชาสู่การเรียนรู้มุ่งสู่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 4.72

อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยยึดหลักศาสตร์พระราชาสู่การเรียนรู้มุ่งสู่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านแก้งอะฮวน อำเภอดงเจริญ จังหวัดอุบลราชธานี ให้มีความรู้ โดยใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการ(Action Research) ในครั้งนี้ มีผลการดำเนินการพัฒนานำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นกลยุทธ์ในการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจ สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และนำแผนการจัดการเรียนรู้จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยยึดหลักศาสตร์พระราชาสู่การเรียนรู้มุ่งสู่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดคุณภาพแก่ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผลการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการของกลุ่มผู้ร่วมวิจัย พบว่าการวางแผน การเตรียมการประชุม การบรรยายให้ความรู้ของผู้เชี่ยวชาญและความรู้ที่ได้รับจากการประชุมเชิงปฏิบัติการกลุ่มผู้ร่วมวิจัยเข้าใจวัตถุประสงค์ของการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ และเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยยึดหลักศาสตร์พระราชาสู่การเรียนรู้มุ่งสู่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครูในระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ผลการวางแผนการประชุมเชิงปฏิบัติการ กลุ่มผู้ร่วมวิจัย มีความรู้ความเข้าใจสภาพปัจจุบันปัญหาจึงทำให้การดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการดำเนินไปด้วยดีส่งผลให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้รับความรู้ความเข้าใจการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยยึดหลักศาสตร์พระราชาสู่การเรียนรู้มุ่งสู่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (พินิดา คำปิ่น, 2561) ได้ศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษา ด้วยการบูรณาการแบบสอดแทรก (NFUSION) หน่วยการเรียนรู้เรื่อง สิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาแบบบูรณาการแบบสอดแทรก หน่วยการเรียนรู้เรื่อง สิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ห้อง 6/3 ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนบูรณาการแบบสอดแทรกค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 4.38 คิดเป็นร้อยละ 84.27 และเจตคติทางสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม มีเจตคติต่อสิ่งแวดล้อมเชิงบวก ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.84 , S.D = 1.06)

2. ผลการพัฒนาบุคลากรด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยยึดหลักศาสตร์พระราชาสู่การเรียนรู้มุ่งสู่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครูในระดับอนุบาลถึง

ชั้นประถมศึกษาที่ 1-6 นำไปบูรณาการในหน่วยเศรษฐกิจพอเพียงและหน่วยกระบวนการคิด แต่ละหน่วยจะกำหนดเป็นหน่วยย่อยเพื่อกำหนดหัวเรื่องที่จะสอนจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาย่อย การวางแผนการสอน การปฏิบัติการสอนและการประเมินปรับปรุงและพัฒนา เพื่อไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนให้มีประสิทธิภาพบุคลากรจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ มีความสามารถในการนำแผนไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีทักษะในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติการสอน ก่อให้เกิดคุณภาพกับผู้เรียนและบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นแนวทางการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กลุ่มผู้ร่วมกันผู้วิจัย ได้ระดมความคิดที่หลากหลายร่วมกันคิดร่วมกันทำ ค้นหาทางเลือกที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาผู้เรียน เช่นเดียวกับการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาบุคลากรกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยยึดหลักศาสตร์พระราชาสู่การเรียนรู้มุ่งสู่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับ (สุรินทร์ ภูสิงห์ , 2545) กล่าวสรุปว่า การพัฒนาบุคลากรมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร วิธีการและกระบวนการ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน การรู้จักนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ประกอบการสอน มีความสามารถในการวัดและประเมินผล และการปฏิบัติตัวต่อนักเรียน เมื่อครูได้รับการพัฒนาแล้วส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเต็มศักยภาพ

สรุปได้ว่า การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เห็นได้ว่าบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้และสามารถนำแผนการเรียนรู้ไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ มีทักษะในการปฏิบัติการสอนก่อให้เกิดการเรียนรู้การสอนบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ และจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการทั้ง 5 ขั้นตอน เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับครูมัธยมศึกษาตอนปลาย

3. ผลการพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของครูกลุ่มเป้าหมาย ปรากฏว่า ผู้เรียนมีความเห็นด้วยกับการเปลี่ยนแปลงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนไปจากเดิม เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากขึ้น ผู้เรียนได้ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การสอนมากขึ้น แสดงให้เห็นว่า กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ สามารถดำเนินการปฏิบัติการสอนแบบบูรณาการ โดยยึดหลักศาสตร์พระราชาสู่การเรียนรู้มุ่งสู่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เข้าใจการเชื่อมโยงเนื้อหา สารวิชาต่าง ๆ บูรณาการกันได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับ (ธนธรรม มีทอง, 2552) กล่าวว่า การบริหารจัดการสถานศึกษาตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านร่องแซง พบว่า โรงเรียนบ้านร่องแซงได้นำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ ด้านการบริหารวิชาการใช้ในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันต่อสภาพความเปลี่ยนแปลงของสังคม และสิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา มีการอนุรักษ์ และเห็นคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยโรงเรียนเน้นให้ครูได้มีกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่ถ่ายทอด ปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนค่านิยมพื้นฐานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้เงื่อนไขความรู้คู่คุณธรรม

สรุปได้ว่า จากการพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยยึดหลักศาสตร์พระราชาสู่การเรียนรู้มุ่งสู่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บุคลากรมีความรู้ความ

เข้าใจ สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้ และสามารถนำแผนการเรียนรู้ไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- ธนธรรม มีทอง. (2561). *การบริหารจัดการสถานศึกษาตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านร่องแซง. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*
- ประวิต เอราวรรณ์. (2557). *การวิจัยปฏิบัติการ : การเรียนรู้ของครูและการสร้างพลังร่วมในโรงเรียน= Action Research : Teacher Learning and School Empowerment.* กรุงเทพฯ: ดอกหญ้าวิชาการ.
- พนิดา คำปัน. (2561). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษา ด้วยการบูรณาการแบบสอดแทรก (NFUSION) หน่วยการเรียนรู้เรื่อง สิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*
- สุเมธ ตันติเวชกุล. (2557). *ตามรอยพระยุคลบาท ครูแห่งแผ่นดิน. พิมพ์ครั้งที่ 2.* กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรินทร์ ภูสิงห์. (2561). *การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโดยบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2559). *20 วิธีจัดการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 3.* กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *รายงานการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.*
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กับเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.*
- อภิชัย พันธเสน. (2560). *การสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*